

obzornik

glasilo delovne organizacije

Letošnji plan še ni povsem oblikovan

Da bo treba letos posvetiti posebno pozornost boljšemu gospodarjenju, se je pokazalo tudi na samem času, potrebnem za sestavljanje plana. Novosti, ki so jih prinašale slovenske resolucije ter vrsta spremljajočih ukrepov, so bile takšne, da jih je bilo potrebno neprestano vgrajevati v planske dokumente. Čeprav je plan že skoraj sestavljen, pa bodo nekatere neposredne rešitve v izvajanju resolucije SR Slovenije za leto 1980 znane konec januarja in jih moramo še vgraditi v naš plan. O teh rešitvah bo nedvomno mnogo govora v naslednjem mesecu, zato o njih še ne bi govorili. Ravno tako pa ne bi v tem sestavku podajali še vseh številčnih ocen, ker se bodo še spremenile, pač pa bi skušali prikazati koncept, ki je zastavljen.

Predvidena rast proizvodnje za Brest kot celoto je nad republiškim povprečjem predvsem zaradi nove proizvodnje ognjevarnih plošč. Pri samem planu moramo poudariti še dve stvari: oblikovanje proizvodnih progra-

mov na osnovi tržnih zahtev in povečanje proizvodnje samo na osnovi večje produktivnosti dela.

Pri proizvodnih programih naj omenimo, da je v letu 1980 zastavljena delitev programov

med TOZD Pohišto in TOZD Jelka. Dosedanji programi obeh temeljnih organizacij so si namreč nekoliko konkurirali na trgu, kar je povzročalo nemalo težav v prodaji, pa tudi pri sprotne spremljanju vseh ostalih poslovnih funkcij.

V ostalih pohištenih temeljnih organizacijah pa je poudarek predvsem na razširitvi ponudbe, kar velja zlasti za TOZD Tapetništvo ter TOZD Gaber, kjer bo treba nastopiti na trgu z novimi modeli kuhinj, ki bodo nadomestile tiste, pri katerih povpraševanje upada. O primarni proizvodnji naj povemo, da ostaja približno na isti ravni, saj za večjo rast proizvodnje primanjkuje surovin.

Druga pomembna novost je v tem, da je za izpolnitev plana proizvodnje predvideno nekoliko manjše število zaposlenih. Vzrok je predvsem v pomanjkanju delovne sile, prav tako pa tudi ni možno povečati proizvodnje na osnovi delovne sile, saj trg tega ne dovoljuje.

Največ usklajevanja je bilo vsekakor pri planu prodaje. Ukrepi, ki temeljijo na zmanjšanju porabe, se bodo vsekakor odrazili tudi pri kupni moči prebivalstva. Čeprav računamo na nekoliko hitrejšo stanovanj-

sko gradnjo zaradi zaostajanja v preteklem letu, pa bo to komaj nadomestilo padec kupne moči. Zato je edina možna pot v izvozu.

Tako načrtujemo, naj bi bil izvoz vrednostno za okrog 30 odstotkov večji kot v letu 1979. Ker pa so cene na tujem trgu bistveno manjše kot doma, je fizično razmerje med domačim trgom in izvozom še toliko večje. Pri tem so se pojavljale predvsem težave, kako te razlike v ceni kompenzirati. Rešitve so nakazane v dveh smereh. V letu 1979 so precej porasle zaloge pohišstva. Zaradi nižjega vrednotenja zalog kot so prodajne cene smo del dohodka pokrili že v letu 1979. Z znižanjem zalog v letošnjem letu bi lahko tako precej nadomestili izpad dohodka pri izvozu. Druga rešitev pa je v tem, da smo v planu upoštevali stimulacijo za pospeševanje izvoza, ki smo ga opredelili v naših samoupravnih aktih.

Ne glede na povečanje izvoza pa bodo še težave pri prodaji na domačem trgu, zato je načrtovana zlasti večja prodaja v lastnih prodajalnah.

V delitvi dohodka so tako kot pred leti velike razlike med temeljnimi organizacijami. Osta-

nek dohodka je za Brest kot celoto računano nekoliko višje kot v letu 1979, kar je ob povečanju izvoza predvsem posledica zmanjšanja zalog. Kljub temu pa v TOZD Tapetništvo, TOZD Masiva in v novi tovarni ognjevarnih plošč ostanek dohodka ne bo zadoščal za kakšno večjo vlaganja v poslovni sklad.

Pri osebnih dohodkih je načrtovano približno 15 odstotno povečanje vrednosti točke. Verjetno pa bo na tem področju prišlo še do sprememb glede na določena razmerja med rastjo dohodka in osebnimi dohodki, ki jih prinašajo spremljajoči dokumenti resolucije.

Med naložbami so predvidena samo manjša vlaganja v opremo, ki je potrebna za nemoten potek proizvodnje. Nekoliko hitrejša naj bi bila samo rast naložb v razširitev prodajne mreže. Takšno zmanjšanje naložbene dejavnosti je pogojeno z razpoložljivimi sredstvi, z zmanjšano možnostjo za pridobivanje kreditov in z likvidnostno situacijo.

Torej naj zaključimo, da je plan grajen stabilizacijsko in da temelji na kvalitativnih dejavnostih razvoja.

P. Oblak

V znamenju stabilizacije

Vsako novo leto se začne s polno dobrih upov in želja, hkrati pa nas preveva občutek previdnosti pred neznankami, ki nam jih prinaša. Vse to velja v dobršni meri tudi pri prizadevanjih za dosledno uresničevanje politike gospodarske stabilizacije; prav gotovo bo leto 1980 v njenem znamenju. In to bo tudi najpomembnejša naloga sindikatov v tem letu.

IZHODIŠČA RESOLUCIJE

Resolucija o politiki izvajanja družbenega plana SR Slovenije v letu 1980 bo v vsakdanji rabi upravičeno poimenovana kot resolucija gospodarske stabilizacije, saj takšna usmeritev veje od njene prve do zadnje strani. Res, da se ne srečujemo prvič s stabilizacijskimi usmeritvami, vendar je ta od prejšnjih precej strožja — tudi zato, ker pri uresničevanju stabilizacije v preteklosti nismo bili dovolj strogi. Iz resolucije povzemamo kot izhodiščne naloge:

— večjo rast izvoza blaga in storitev ob manjši uvozni odvisnosti,

— izboljšanje strukture proizvodnje in novih naložb z ugodnejšimi plačilno-bilančnimi učinki, večjo učinkovitost naložb v prednostne dejavnosti, večjo povezanost s surovinsko podlago,

— manjšo energetsko odvisnost od uvoza nafte in skrbnejšo usmeritev k domačim energetskim virom,

— proizvodnjo, ki zaposluje več znanja in prinaša večjo kvaliteto,

— izboljšanje lastne akumulacije razzdov in manjšo odvisnost razširjene reprodukcije od posojil,

— zajezev neuteemeljenih pritiskov na rast osebnih dohodkov in s tem v zvezi na rast sredstev splošne in skupne porabe,

— ublažitev pritiskov na rast cen z vzpostavitev realnejših razmerij med cenami posameznih izdelkov (družbena kontrola cen),

— administrativno urejanje vprašanj na nekaterih ključnih področjih moramo preseči z ustreznim samoupravnim organiziranjem in delovanjem samoupravnih organizmov.

SINDIKATI ZA STABILIZACIJO

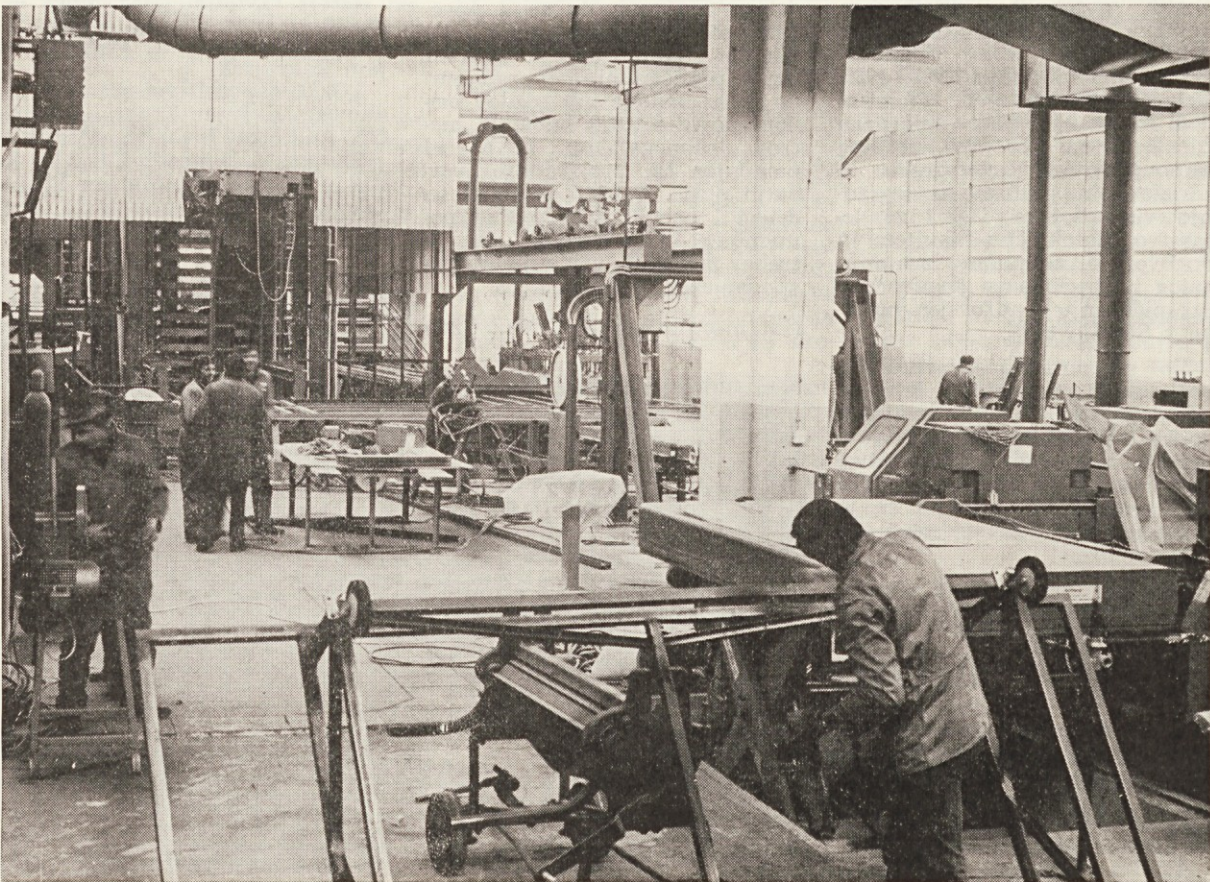
Kakšna bo dejavnost sindikatov ob teh nalogah?

Najpomembnejša naloga sindikatov je, da s političnim delom med delavci zagotovijo, da bodo kljub naporom in odpovedovanjem zavestno sprejeli stabilizacijsko usmeritev in se odločno zavzemali za njeno uresničevanje. Sindikat mora poznati razmišljanja delavcev ter jim pomagati pri razreševanju vprašanj ob hkratnem zagotavljanju stabilizacijskih usmeritev.

K že naštetim resolucijskim nalogam sodi tudi večja vloga delavcev pri uveljavljanju samoupravnih družbenoekonomskih odnosov (predvsem pri združevanju dela in sredstev, svobodni menjavi dela, delitvi po delu), pri samoupravnem družbenem planiranju, gospodarjenju z družbenimi sredstvi in vplivu na porabo sredstev družbene reprodukcije, na razporejanje ustvarjenega in čistega dohodka.

Vsaka samoupravna organizacija in skupnost sta v svoj letošnji plan dolžni vgraditi stabilizacijske ukrepe, jih odgovorno in enakomerno razporediti na vse oblike družbene porabe, enako na vse delovne ljuudi in občane.

(Konec na 2. strani)

V naši MINERALKI — Zadnja montažna dela pred poskusno proizvodnjo

Odmevi javne razprave

NA TAPETI SPET SAMOUPRAVNI SPORAZUM O ZDRUŽITVI V SOZD SLOVENIJALES

Delavski svet BRESTA je na seji 17. januarja sklenil javno razpravo o spremembah samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD Slovenijales. Temeljne organizacije so posredovale precej pripomb. Iz števila pripomb, predvsem pa iz njihove vsebine, je videti, da je bila javna razprava dobro organizirana. Se pravi, da so v posameznih temeljnih organizacijah poglobljeno prebrali predlagane spremembe, iskali v njih svoje interese in jih skušali vključiti v interese drugih delovnih organizacij oziroma družbe kot celote.

Težko bi v tem zapisu podrobno obdelali vse pripombe, saj jih je okrog trideset, prav pa je, da se lahko vsak delavec seznaní z glavnimi izmed njih, kot jih je opredelil delavski svet delovne organizacije.

Predvsem je poudarjeno, da novi osnutek ni jasno opredelil 382. člana zakona o združenem delu. To je člen, ki postavlja interesna izhodišča za organiziranje sestavljene organizacije. Obravnavani osnutek je premalo upošteval interese in dejanske pogoje združujočih se delovnih organizacij in pravzaprav ne temelji na vnaprej izdelani, od vseh članic podprti zasnovi sestavljene organizacije. Da bi to zasnovo opredelili, bi morali po mnenju temeljnih organizacij BRESTA najprej dobiti odgovore na naslednja vprašanja:

- kateri so osnovni cilji oziroma skupni motivi vseh udeležencek;
- kaj zmoremo pri delitvi dela v okviru SOZD;
- kakšen je položaj trgovine in kakšna so njena razmerja do članic SOZD;
- katere od ostalih funkcij je glede na pestrost članic primerno organizirati kot skupne naloge.

Predlagani samoupravni sporazum omenjenih vprašanj in razmerij ni razrešil ali vsaj nakazal njihove razrešitve. SOZD, ki izhaja iz osnutka, je videti kot kopija velike delovne organizacije. Žal pa pri tem sploh ne načena vprašanj, ki bi se posameznim delovnim organizacijam pojavile s pričetkom nove organiziranosti. Nedvomno bi se poleg podvajanja del oziroma nalog pojavila še kadrovska, organizacijska in druga vprašanja.

Ob zaključku javne razprave v okviru BRESTA je bilo zato ugotovljeno, da zaradi omenjenih glavnih pomanjkljivosti samoupravni sporazum v predlagani vsebini ni sprejemljiv. Poleg tega je bilo še precej drobnih pripomb,

ki se logično vpletajo v predlagano besedilo.

Pripombe, ki jih je kot usklajene potrdil delavski svet delovne organizacije, smo poslali pristojnim organom SOZD.

Delavski svet SOZD je s sklepom opredelil prihodnje naloge v zvezi s sprejemom novega samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD:

- do 10. 1. traja javna razprava,

- 19. 1. je skrajni rok, do katerega posredujejo delavci združenih delovnih organizacij svoje predloge in pripombe,

- pravna služba delovne skupnosti SOZD je dolžna pripraviti zbir predlogov do 8. 2.,

- 19. 2. se sestane poslovni odbor in obravnava predloge pripomb,

- 29. 2. se sestane svet za vprašanja razvoja in urejanja družbeno ekonomskih odnosov v SOZD Slovenijales in obravnava odprte dileme, ki mu jih bo posreboval poslovni odbor,

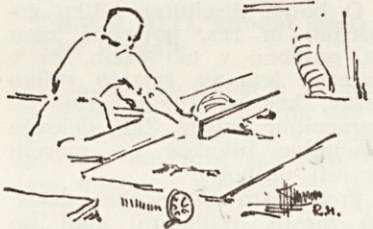
- med 1. in 15. 3. se sestane poslovni odbor in pripravi dokončen predlog za delavski svet SOZD,

- 19. 4. se predvidoma sestane delavski svet SOZD in sprejme predlog ter določi datum za izvedbo referendumu,

- 19. 5. bo predvidoma izveden referendum,

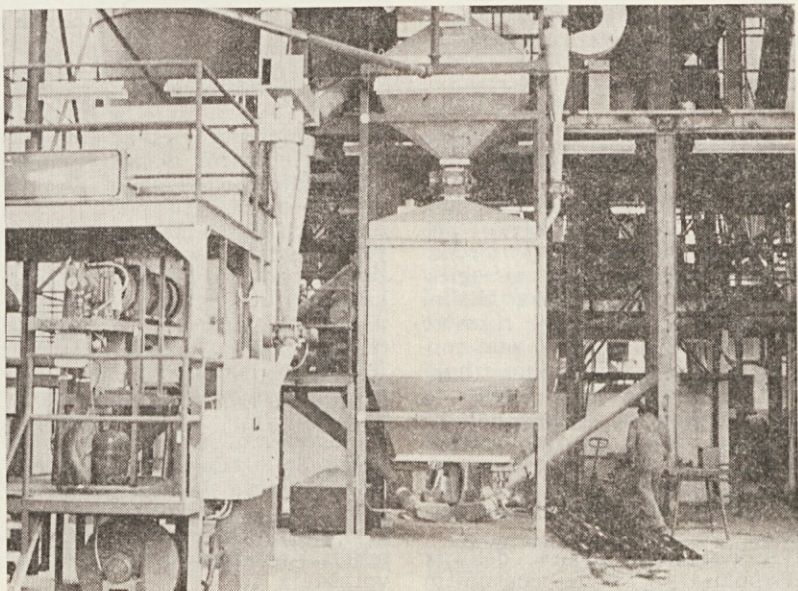
- 2. 6. se predvidoma podpisajo po pooblaščenih delavcih združenih delovnih organizacij samoupravni sporazum o združitvi v SOZD.

Z. Zabukovec

NA BRESTU TUDI ZOBNA AMBULANTA

Poleg splošne obratne ambulante bo v temeljni organizaciji POHIŠTVO tudi obratna zobna ambulanta. Gradbena dela so se že pričela, pa tudi vsa oprema je že dobavljena. Tako lahko upamo, da nam ne bo treba več iskati zobozdravstvenih uslug drugod, saj bomo to lahko opravili v lastni ambulanti.

Slikovni izsek iz naše nove MINERALKE

Občni zbori sindikata

(Nadaljevanje z 2. strani)

omeniti pa velja predvsem naslednje:

- Predvsem si moramo prizadevati za večjo produktivnost, ob tem pa nenehno skrbeti za tovariške in zdrave medsebojne odnose.

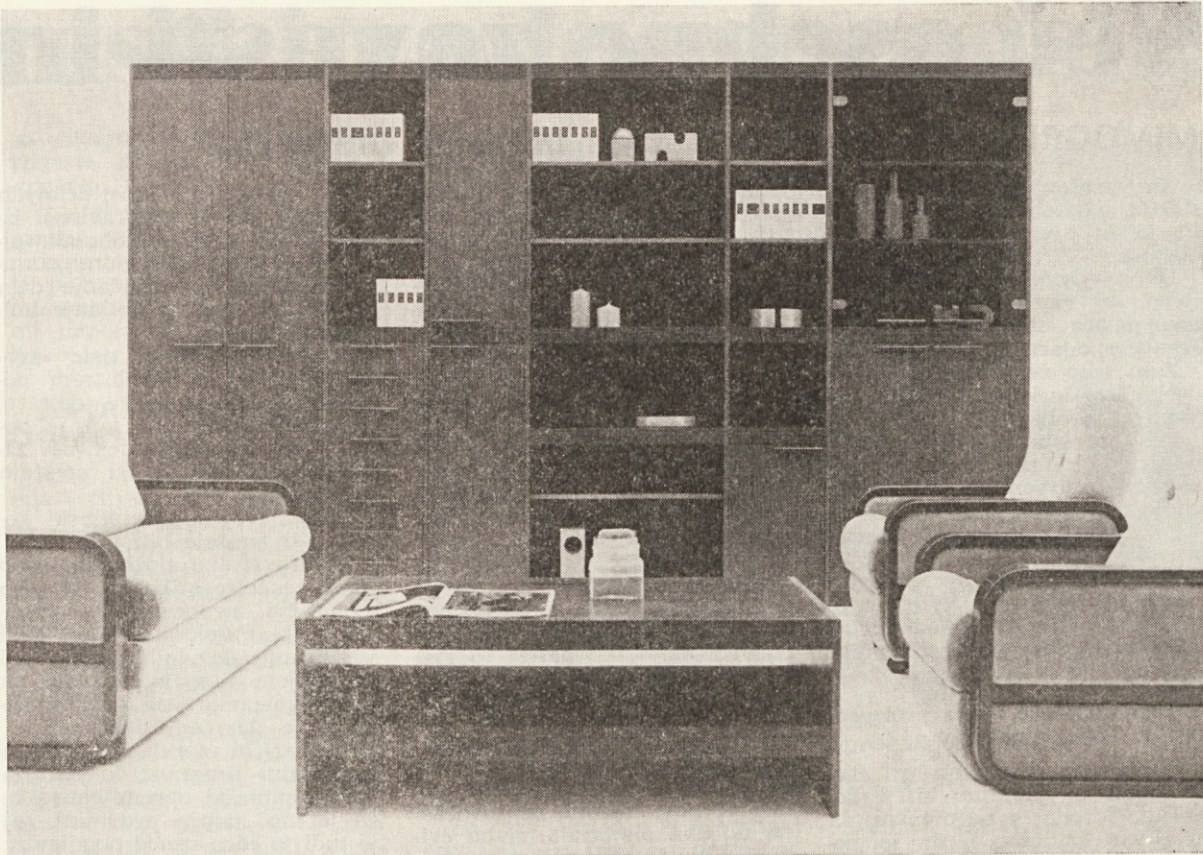
- Nenehno skrb naj bi posvečali starejšim in bolnim delavcem, izboljšanje delovnih pogojev, boljše organiziranemu oddihu, socialnemu položaju delavcev in delitvi sredstev za osebne dohodke.

- Vzpodbujati in ustrezno nagraditi moramo vse tehnične izboljšave in boljše rešitve, ki pospešujejo ali pa olajšajo proizvodnjo.

- Zagotoviti moramo še tesnejše sodelovanje naše osnovne organizacije z drugimi družbeno političnimi organizacijami.

- Skrbeti moramo za uveljavljanje in dosledno uresničevanje sprejetih samoupravnih sporazumov in drugih aktov in aktivno sodelovati pri uresničevanju nalog na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

M. Modic

Regal 121 — dobitnik »zlatega ključa 1978« je uspešen tudi v prodaji

Tržišče in mineralne plošče

Kljub sodobnim gradbenim izvedbam zavarovanje pred požarom pogosto ni zadovoljivo. Pri gradnji stavb je potrebno zavarovati človeška življenja in preprečiti gmotno škodo. V ta namen bo začel Brest izdelovati ognjeodporne mineralne plošče, namenjene za uporabo v ladjedelništvu in v gradbeništvu — s komercialnim imenom NEGOR.

Narava proizvodnje je taka, da je za Brest ognjeodporna plošča končni izdelek, za kupca pa surovina ali polizdelek. Negor plošče so namenjene za posebno uporabo, zato je najboljši vstop na tržišče neposredni stik s prihodnjimi kupci. Tako kupca seznanimo z novim materialom, istočasno pa spoznamo potrebe tržišča in mnenje o novem proizvodu.

Izdelali smo tehnične projekte za ladjedelništvo in gradbeništvo, ki vsebujeta vse podatke za potrebe kupca.

Možni kupci Negor plošč so:

- **Gradbena podjetja**

Kot operativno gradbenike, razen tistih, ki imajo v sklopu organizacije tudi projektivne biroje, ognjeodporne plošče ne zanimajo, ker morajo vgrajevati v objekte take materiale kot jih predvidijo projektanti. Za njih je zanimiva le tehnika obdelave in vgrajevanja plošč ter podatki, ki se nanašajo na to.

- **Predelovalci plošč**

To so lesni predelovalci, ki se ukvarjajo z notranjo opremo stavb. Ker pri končnih delih v gradbeništvu težijo k zmanjšanju požarne mase, so plošče za njih najbolj zanimive.

- **Projektne organizacije**

Od njih precej zavisi uporaba novih materialov, ki jih projektirajo v objekte v skladu z veljavnimi predpisi. Največji poudarek je prav na njih.

- **Ladjedelništvo**

V ladjedelništvu že dalj časa uporabljajo samo ognjeodporne materiale, da čimbolj omejujejo požare. Ob težavah in stagnaciji svetovnega ladjedelništva je čedalje manj tujih proizvajalcev ognjeodpornih plošč, istočasno pa je tudi večja potreba po domačih surovinah. S tem se nam odpirajo velike možnosti za prodajo plošč ladjedelništvu.

- **Posamezni potrošniki**

Negor plošče imajo veliko perspektivo tudi v zasebni gradnji. Kot dober izolator lahko nadomestijo omet, še posebno pa so primerne za obnove podstrešij kot izolator, še bolj pa za preprečitev požara.

Iz obiskov pri prihodnjih kupcih lahko povzamemo, da so potrebe po negorljivih ploščah velike. Če dolgo iščejo in potrebujejo material za zavarovanje pred požarom, ki ga je moč lahko obdelovati. Mavčne plošče, ki so na našem tržišču, ne zadovoljujejo povsem, zato poskušajo ognjeodpornost doseči z drugimi materiali. Raziskave nam kažejo, da so ognjeodporne plošče zelo malo znane ali skoraj neznane.

Negor plošče mnogi poizkušajo primerjati z ivericami. Pri tem jih zavaja izgled, pozabljajo pa na drugačne lastnosti in namen uporabe ognjeodpor-

nih plošč. Do sedaj jih razen v ladjedelništvu še niso uporabljali, ker jih ni bilo na našem tržišču, protipožarne zahteve so bile manjše, tako da so jih zadovoljevali z drugimi materiali.

Projektanti so prepričani, da se bodo zahteve po požarni varnosti s prihodom Negor plošč na tržišče še poostrele, požarni inšpektorji pa bodo v veliko primerih zahtevali ravno te plošče.

Predvidena prodajna cena plošč je sorazmerno visoka. Glede na posebno uporabo plošč, zahteve in predpise pa je neke sprejemljiva. Glede protipožarnih zahtev in lastnosti plošč jih bo težko zamenjati z drugimi materiali.

Videz, dimenzije in lastnosti plošč so zadovoljive. Zelo dobra je možnost za oblepljanje z raznimi materiali (laminat, metalna folija, furnir, tapeta itd.), saj tako z vgraditvijo plošče dobimo že končno obdelano površino. Poleg tega pa je lepa dekorativna površina tudi surova plošča. Edina slaba lastnost je vpijanje vode (plošča sicer ne nabrekne), ki zmanjšuje možnost za njihovo uporabo v kopalnicah kot fasadne obloge.

Pojavlja se tudi težnja po izdelku, kot je predelna stena, spuščeni strop ali vrata, ker je plošča le polproizvod.

Ognjeodporne plošče imajo perspektivo in projektanti menijo, da jih bodo uporabljali na področjih, ki jih mi doslej še ne upoštevamo.

Tržišče je do vsakega novega izdelka nezaupljivo. Vendar pa nam bodo v veliko pomoč protipožarne zahteve. S seznanjanjem tržišča z našim novim proizvodom nadaljujemo, da ga bomo lahko prodajali s čimmanjšimi težavami.

D. Mikše

Razstava ročnih del v počastitev dneva žena

Vse žene, ki se v svojem »prostem času« ukvarjajo z izdelovanjem ročnih del (pletenje, vezenje, izdelovanje gublenov, prtčkov, spominkov, slik, kipov) vabimo, da sodelujejo z njimi na občinski razstavi, ki jo bosta organizirala ZKO Cerknica in občinska konferenca ZSMS v počastitev 8. marca — dneva žena.

Ročna dela bomo zbirali do 1. marca pri Zvezi kulturnih organizacij občine Cerknica, Gerbičeva 32.

